

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 31 sz.

1936 február 1.

Szombat

Világkörüli utra indul VIII. Edward király

Tíz hónap alatt beutazza egész birodalmát és meglátogatja a gyarmatokat. Nagyjelentőségű politikai tanácskozások Londonban az európai béke megszilárdítására

Elhidegül az angol-német viszony, Oroszország kölcsönt kap Angliától

London, január 30.

V. György király temetési szertartásának befejezése után úgy az államfők, mint a külügyminiszterek és diplomaták döntő jellegű tanácskozásokra ültek össze az angol fővárosban. Ezeknek a tanácskozásoknak fontos voltát mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a Londonban összegyűlt előkezségek közül még egy sem hagyta el az angol fővárost, sőt a tanácskozásokat még a mai napon is folytatják.

Az egyik jelentésünk arról számol be, hogy Öfelsége II. Carol király szerdán délután megjelent a londoni Ismeretlen Katona sirjánál és ott koszorút helyezett el. A kegyeletos aktusnál Titulescu külügyminiszter Paul Anghelescu tábornok hadügyminiszter és Lepadatu kultuszminiszter is jelen voltak. Több ezer főnyi tömeg gyűlt össze a színhelyen és lelkesen megjelenezték az uralkodót. Carol király Öfelsége a nap további folyamán részben az angol királyi család tagjainál tett látogatást, részben pedig a többi államfőkkel folytatott tanácskozásokat. Pál jugoszláv régensherceg és Boris bolgár király vettek részt ezeken a megbeszéléseken, amelyeknek a francia sajtó nagy jelentőséget tulajdonít. Valószínű, hogy ezen a megbeszélésen Bulgáriának a Balkán szövetségbe való bevonulásáról is szó került.

De számos más, igen nagy fontossággal bíró megbeszélés folyt le Londonban a tegnapi nap folyamán. VIII. Edward király előbb Edent, majd Neurath báró német külügyminisztert és Starhemberg alkancellárt fogadta kihallgatáson, délután pedig Titulescu Baldwin miniszterelnökhöz ment, akivel hosszasan tanácskozott.

Délután Litvinov szovjet külügyi népbiztos jelent meg Edward király előtt. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Starhemberg herceggel, majd Eden külügyminiszterrel, később Baldwin miniszterelnökkel folytatott tárgyalást.

A miniszterelnökségen Kányát igen érdekes meglepetés érte. Amikor távozóban a komornyik rásegítette kabátját, váratlanul magyarul szólalt meg. Kiderült, hogy a

komornyik éveken át Magyarországon nevelkedett és kitűnően megtanulta a nyelvet.

A „Morning Post” különösen Litvinov londoni tárgyalásait emeli ki és megállapítja, hogy ezek a tárgyalások előre meghatározott cél felé irányulnak. A Szovjetnek — írja a lap — kölcsönre és hiteltre, az angol iparnak pedig az orosz piacokra van szüksége. Így tehát valószínűnek látszik, hogy a Szovjet a rég híresztelt angol kölcsönt valóban megkapja.

A „Star” című lap bizonyosra veszi, hogy VIII. Edward tegnapi tárgyalásai nem különben a diplomaták között folytatott megbeszélések jelentékeny hatást gyakorolnak Európa békéjének a kölcsönös megértés, megkönnyebbülés és általános enyhülés jegyében való biztosításához.

Olaszország nyugtalanodik az olajmegtorlások bevezetése miatt

Genf, január 30.

A megtorló bizottság szakértői bizottsága megkezdte ülését és tegnap délután két újabb albizottságot küldtek ki, amelyek kidolgozzák az olajmegtorlások életbeléptetéséről szóló tervezet kidolgozását.

Ez a munka körülbelül egy hétig tart és utána valószínűleg el is következik az olajzárlat kimondása.

Rómában a genfi hírek érthető nyugtalanságot keltenek. Igen érdekes azonban, hogy amíg eddig Olaszország európai háborúval fenyegetőzött az olajzárlat kimondása esetén, most a „Tribuna” azt írja, hogy Olaszország semmi olyat nem tesz, ami a gyarmati jellegű háborút átvihetné Európa területére. Keserűen szögezi le azonban, — hogy az olajmegtorlások az Olaszországgal szemben észlelhető ellenséges érzület fokozatos megerősödését jelentik.

A keletafrikai hadszíntérről érkező jelentések szerint az olasz repülőgépek folytatják felderítő tevékenységüket. A harci

Megírják a lapok azt is, hogy az ifjú király rövidesen hosszabb utra indul és beutazza egész birodalmát. Ez az utazás — a gyarmatokat is beleértve — 10 hónapig fog tartani.

Az alkotmány értelmében a dominiumok teljes egyenlőséget élveznek az anyaállammal, így az uralkodónak minden tagállamban személyesen kell résztvennie a trónralépési ünnepségeken. Az ut alkalomával történik meg VIII. Edwardnak India császárává való megkoronázása is.

Az angol lapok ezenkívül részletesen foglalkoznak VIII. Edward király jövődó programjával. Az új király civilistáját az alkotmány értelmében csak trónralépése után 6 hónappal állapítják meg. A jelenlegi civilista évi 400.000 font, de az angol királynak ezenkívül jelentős egyéb jövedelmei is vannak.

gépkocsik Negeli elfoglalása után a Verbisa Tuto fensik felé törekszenek, amely 2300 méter magasságban fekszik.

A Daily Mail szerint Abesszinia Barussa és Bale nevű tartományaiban súlyos zavargások törtek ki. Ezek a doloi nagy olasz győzelem következményének tudhatók be. A nékus Harrarból 130 ezer embert küldött a zavargások elfojtására.

Ugyancsak ez a lap írja, hogy Abesszinia eddig 750 ezer embert állított fegyverbe. A tudósító megírja még cikkében, hogy a zendülések oka a háboru elhuzódásában keresendő.

Időjárás

Élénkebb légáramlás, sok helyen még köd. Több helyen eső, havas eső. A hegyeken havazás. A hőmérséklet valószínűleg csökken.

A második nagy tombola 6. száma

Halálra ítélték az albán forradalom vezéreit

Négy felkelőt halálra, hármat életfogytiglani kényszermunkára ítélték

Tirana, január 30.

Emlékeztet még olvasóink előtt az a forradalom, amely az albániai Fierben tört ki. A forradalmat hamar levertek a tetteik pedig külföldre menekültek.

A tiranai haditörvényszék most ítélke-

zett távollétükben a felkelők fölött. Az ítélet igen súlyos volt, amennyiben négyet halálra ítélték, hármat életfogytiglani kényszermunkára, míg három 15-15 évi kényszermunkát kapott. A többi vádlottakat felmentették.

Dobra kerülnek Zalau város ingatlanai?

Az ötmillió kölcsön nem fizetése miatt a bank el akarja árvereltetni a város vagyonát

Zalau, január 30.

Öt évvel ezelőtt Zalau város vezetősége az egyik bucaresti pénzintézetből 5 millió kölcsönt vett fel, amelyet különböző beruházásokba fektetett. A város élén akkor választott tanács működött, amely a kölcsön felvételére vonatkozó határozatával egyidejűleg azt is pontosan megállapította, hogy milyen bevételi tételeket fordítanak majd a kölcsön törlesztésére. Ezenkívül az első részletet már fel is vették a város költségvetéséből.

Nem sokkal ezután azonban a városi tanácsot feloszlatták és az interimár bizottságot nevezték ki helyére. A város élén tudvaleg azóta is interimár bizottság áll, amely elmulasztott gondoskodni az esedé-

kessé vált részletet fizetéséről. Ezt azonban nem hagyta ennyibe a szóbanforgó bank. Ma már úgy áll a helyzet, hogy

február harmadikán árverés alá kerülnek a város ingatlanai, a többi közt a piacon levő hatalmas Transilvania épület is.

A város lakossága most összejevetelt tartott és kimondták, hogy addig semmi kötelezettséget nem vállalnak, amíg a tanács választott tanácsnak nem adja át helyét.

A helyzet igen kritikus. Beliar Alexandru alpolgármester már be is nyújtotta lemondását. Természetesen nagy érdeklődéssel és nyugtalansággal várják a február 3-át.

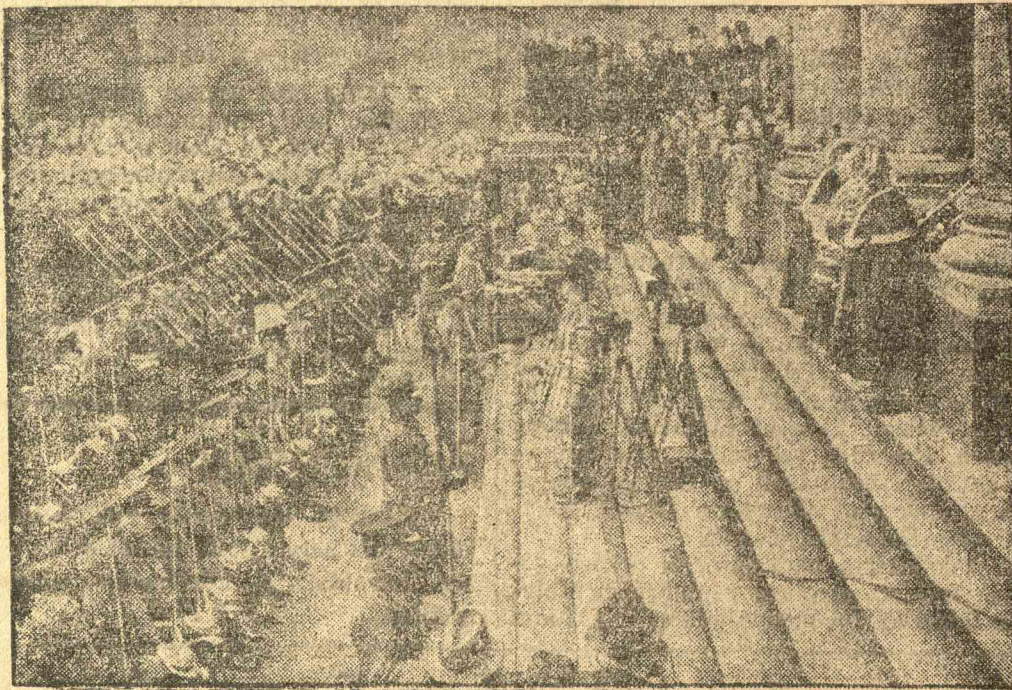
Hírek Valea-lui-Mihairól

Darabokra tépett a vonat egy nagyothalló cigányasszonyt. Megdöbbentő szerencsétlenség történt Resighea állomásán. Egy nagyothalló cigányasszony, aki fát cipelt a hátán, át akart menni a vasúti sínek között. Ekkor futott be az állomásra a délutáni satu-mare-i gyorsvonat. Az állomáson tartózkodók rémülten figyelmeztették az asszonyt, aki azonban semmit sem hallott. Így a vonat kerekai alá került, amely darabokra tépte. A vizsgálat megállapította, hogy a halálosvégi balesetet senki sem terhelte felelősséggel.

Veszett kutyák garázdálkodnak Piscot-

ton. Piscot községben pár napja veszett kutyák garázdálkodnak és valósággal rettegésben tartják a falu lakosságát. Az egyik kutya a napokban megarapott egy fiatal embert, akit azonnal a cluji Pasteur intézetbe szállítottak. A kutyát még nem találták meg.

Rügyezik az orgona. A szokatlanul meleg időjárás következtében Andrid községben leveleznek és rügyeznek az orgonabokrok, de a gyümölcsfák is. A gazdálkodók körében nagy a nyugtalanság, mert az előreláthatólag rövidesen bekövetkező fagy folyamán semmi termés nem lesz.

Meghalt a király, éljen a király!

A hagyományoknak megfelelően ugyanakkor azonban a legmodernebb eszköz, a mikrofon útján VIII. Edward trónralépését kihirdetik a londoni főzede lépcsőjén.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az új februári tombolán

Január 27 - február 26

Felrobbantottak egy kínai löpörgyárát

Peking, január 30.

Mentuku kínai városban borzalmas robbanás történt egy löpörgyárban. A robbanás olyan nagy volt, hogy ötven a környéken levő ház kártyavárként omlott össze. A halottak számát még megközelítőleg sem lehetett megállapítani. Az biztos, hogy az üzemből dolgozó személyzet közül egyetlen egy sem menekült meg. A hatóságok azt gyanítják, hogy merényletről van szó és ebben az irányban indították meg a nyomozást.

Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvizet reggel éhgyomorra egy kis pohárral - nagyjontossággal szögátot tesz azzal, hogy a bélmozgást szabályozza és igen könnyű, lágy székletet biztosít. Az orvosok ajánlják.

Elítélt az oradeai tábla egy csendőrmestert

Oradea, január 30.

Az ítéltábla tegnap tárgyalta Milea Joan csendőrmester bűnperét. Milea Joan jelenleg a tarnava mica megyei Cenad község csendőrségének vezetője. Azelőtt a Maramures megyei Calinesti község csendőrségénél teljesített szolgálatot és Marginea Joan földműves hivatalos hatalommal való visszaélés címén feljelentést tett ellene.

A feljelentésben előadta Marginea, hogy gyújtogatás gyanúja alatt őrizetbe vették, három napig tartották az őrsön és - a csendőrmester úgy megverte, hogy 20 napon belül gyógyuló sérüléseket szerzett.

A törvény értelmében a táblai főügyesség adta ki a vádiratot a csendőrmester ellen és elsőfokon a tábla tárgyalta az ügyet. Kihallgatták a feljelentőt is, aki sirva mondtatta el, hogy alaptalanul gyanúsították és verték meg. A tábla több tanút hallgatott ki, majd bűnösnek mondtotta ki Milea Joan csendőrmestert és az enyhítő körülmények figyelembevételével 800 lei fő és 200 lei mellékbüntetésre ítélték.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti: 12.30: Lemezek 13.15: Sport 13.30: Lemezek 14.15: Hírek 14.30: Lemezek 15: Hírek 18: Sibiceanu zenekar 19: Előadás 20: Wagner: A müncheni mesterdalkok. A szünetben hírek. Utána: Szórakoztató lemezek.

Budapest: 7.45: Torna Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Rokokómuzsika 13.40: Hírek 14: Országos Postászenekar 14.20: Pontos időjelzés 18: Surányi Lajos előadása 18.30: Baranyi Lili zongorázik 19.10: Sportközlemények 19.25: Magyar szalonétos 20: Glass Imre előadása 20.30: Bodó Erzsébet énekei 21.10: Kis színpad: A jászok jól megdolga 22: Hírek 22.20: Hanglemezek 22.50: Időjárásjelentés 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 24.15: Cigányzene 1.05: Hírek.

2. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 február 1.

Miért lett öngyilkos Turnu-Severinben az oradeai szerelmespár?

Colte Gábor venetiai vendéglős, az öngyilkos fiu apja elmondja a kettős szerelmi dráma előzményeit. „Nem lehettek egymásé a fiatalok, ezért halározták el magukat végzetes tettükre. -- A leány szörnyefalt, a fiu két hete élet-halál között lebeg a turnu-severini kórházban. -- Egy titokzatos nő egy pohár bor mellett előre bejelentette a készülő tragédiát

Oradea, január 30.

Két héttel ezelőtt rövid távirat nyomán beszámoltunk arról a kettős szerelmi tragédiáról, amely Turnu Severin mellett játszódott le és amelynek áldozatai oradeai szerelmes pár volt. A leány Barbos Irénnek hívják, a fiút pedig Colte Lászlónak. Közös öngyilkosságot követtek el. A leány meghalt, a fiu pedig a turnu-severini kórházban immár

két hét óta élet és halál között lebeg.

Felkerestük Colte Laci édesapját, Colte Gábort. Colte Gábornak vendéglője van a venetiai állomással szemben. A fájdalomtól megtört apa vezet a belső szobába és lassan beszélni kezd. Szavaiból kibontakozik a tragédia minden részlete. Ahogy beszél, fájdalomtól néha megcsuklik a hangja. Hiszen egyetlen fia életéről van szó...

18-án szombaton reggel három embert láttak az egyik szőlőhegyen, akik közül kettőre ráismertek az öngyilkosokban. A harmadik azonban nyomtalanul eltűnt.

Szombaton délelőtt a szőlőhegy vincellérje meglátta a fiatal párt és odament hozzájuk. A fiu s a leány szorosan egymás mellett ültek, látszott, hogy nagyon fáznak. Amikor megszólította őket, az mondták:

— Jó ember, menjen innen, ne avatkozzék bele, mert baja lehet magának is.

A vincellér annyira megijedt, hogy elment és csak másnap értesítette a község primárját és a csendőrséget, hogy mit hallott. A jegyző, a primár és a csendőrmester kimentek a helyszínre, ahol megdöbbenő látvány tárult a szemük elé.

A szőlőtőkék tövében szorosan egymás mellett átlőtt homlokkal feküdt a szerelmes pár. A leányban nem volt élet, míg a fiu lába térdig meg volt fagyva s bár az ő homlokát is átfurta a golyó még élt.

A két szerelmezt bevizitották a faluba, ahol a községi orvos megállapította, hogy az öngyilkosságot legalább 30 órája követték el és a leány azonnal meghalt, míg a fiu szinte csodával határos módon maradt életben, mert a golyó a homlokán hatolt be jobboldalon és baloldalt jött ki.

A faluban a fiu magához tért és elmondta azt, hogy Colte Lászlónak hívják, a leányt Barbos Irénnek. Közös elhatározással lettek öngyilkosok. A leány lőtt rá először, hogy mi történt tovább, azt nem tudja, mert elvesztette eszméletét. Valószínűleg tartja, hogy a leány azután maga felé irányította a revolvert és agyonlőtte magát.

A csendőrmester a fiu ruhájának zsebében egy búcsulevelet talált, amelyben az volt, hogy közös elhatározásból mennek a halálba, mert nem lehettek egymásé.

»Ha nem akar elvenni, a halálba viszem magammal«

Colte Gábor elbeszéléséből a következőképpen alakulnak ki a halálosvégű szerelmi dráma előzményei:

Colte László 1 évvel ezelőtt megismerkedett egy Barbos Irén nevű 16 éves leánnyal, akinek azonban szüleit nem ismerte. A leánnyal gyakran találkozott, szerelmesek voltak egymásba és össze akartak házasodni.

Colte Gábor itt azt mondja, hogy maga a fiu is fiatalnak találta a leányt a házasságra és huzta-halasztotta a dolgot. Ha a történetekre gondolunk, a kettős öngyilkosságra, ez az állítás mindenestre kissé furcsán hangzik. Egyébként Colte maga sem tagadja, hogy

ő és felesége a leghatározottabban ellenkeztek fiuk házasságát.

Ez lehetett a tragédia közvetlen oka.

— Nem akartuk, hogy fiunk egy olyan leányt vegyen el, akit nem ismertünk, őt sem, szüleit sem.

Később azonban azt mondja, hogy azért is ellenezte a házasságot, mert a leányt másokkal is látták sétálni.

A továbbiak során Colte úgy állítja be a történetet, hogy a közös öngyilkosság terve a leány agyában fogamzott meg.

— Meg is üzentem nekem, folytatja Colte Gábor — hogy ha nem engedem meg, hogy a fiam elvegye, meghalnak mind a ketten.

Ezután elmondja Colte, hogy este beálított a vendéglőbe egy idősebb nő, aki italt rendelt, majd az asztalok között járkáló Colte Gábornak azt mondta, hogy Barbos Iréntől hoz üzenetet.

— Azt üzeni Irén — mondotta az idegen nő — hogyha nem engedik, hogy elvegye Laci, akkor meghal, de a halálba magával viszi a fiút is.

Az üzenet után az idegen nő fizetett s mielőtt az áruló vendéglős magához térhetett volna, és tovább kérdezősködött volna, eltűnt. Coltea azt hiszi, hogy a leány anyja volt az üzenethozó.

LACI MEGSZÖKÖTT

Laci, így ismerte és becézte mindenki a környéken, január 12-én vasárnap igen nyugtalan volt. Este nagyobb összegű pénzt vett magához és azzal bucsuzott el, hogy bába megy. Elis ment és azóta nyoma vésett. Hétfőn, kedden nem jelentkezett, mire szerdán a megijedt Colte a bucaresti rokonokhoz táviratozott, hogy a fiu nem-e ment oda. Ott azonban nem tudták semmit Laciról. Csak azután derült ki, hogy hol van... amikor már késő volt.

Laci és Irén vasárnap este találkoztak, azonban nem mentek a bálba, hanem minden csomag nélkül jegyet váltottak és felültek az arad-timisoarei vonatra és elutaztak Turnu Severinbe.

Hogy miért éppen oda, — azt nem lehet tudni.

A fiu és a leány január 13-án hétfőn délután megérkeztek Turnu Severinbe, ahol a Traian hotelben szálltak meg. Itt 15-én hajnalig maradtak, amikor azonban titokzatos körülmények között elfogyott vagy eltűnt a pénzük. Ugyanis, amikor a fiu, a kettős öngyilkosság után magához tért, egy Stanciu nevű emberről beszélt, akinek nagyobb összegű pénzt adott, de hogy milyen célból azt nem tudta megmondani, mert ismét elvesztette eszméletét és azóta nem tért magához.

ÁTLÓTT HOMLOKU SZERELMES PÁR A SZŐLLŐHEGYEN

15-én hajnalban titokban kiosontak a Traian szállóból és elindultak a hegyek felé. Hogy két napig hol voltak, mit csináltak, merre jártak és kikkel beszélgettek, azt a csendőrségnek mindeztideig nem sikerült megállapítani. A kihallgatott hegyi pásztrok azt vallották, hogy

Két hét óta élet-halál között

A leány holmestét és a haldokló fiút be szállították Turnu Severinbe, ahol Colte L. immár két hét óta fekszik eszméletlen állapotban élet és halál között. Értesítették az Oradeán lakó szülőket, azonban csak Colte Gábor és felesége utaztak le Turnu-Severinbe.

Colte Gábor később hazajött, de felesége ottmaradt fia betegágyánál. Várja, hogy mikor tér egy pillanatra magához. Már két hét óta tart az állapot és az orvos véleménye szerint még mindig nincs remény az életbenmaradáshoz.

Fascista ifjak

El akarták rabolni az eszt köztársasági elnököt

Az egyik „áruló” fascista leleplezte az összeesküvést

Heisingfors, január 30.

Néhány héttel ezelőtt Esztország elnöke, Paets feloszlatta a fascista ifjusági alakulatokat. A fascista ifjak azonban nem nyugodtak ebbe bele, hanem nagyszabású összeesküvést terveztek, amelynek az volt a célja, hogy az elnököt elrabolják és addig tartják fogva, ameddig ismét szabaddá nem teszi a fascista ifjak szervezkedését. — A

puccs már majdnem sikerült, amikor az áruló pillanatban egy áruló akadt, aki értesítette a hatóságokat, amelyek így elejét tudták venni az összeesküvésnek.

Igen sok ifjat letartóztattak.

3. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG”

1936 február 1.

Álomkirálynő

— Társadalmi regény — 41

Néhány sort vetett papírra és elküldte vele az inast azzal, hogy az esküvő előtt egy-két órát pihenni kíván.

Mikor magára maradt, egy karosszékbe roskadt és jóideig behunyt szemmel, ernyedten nyúlt el ülőhelyén. Azután egy néhez sóhajjal felemelkedett, bement a fürdőszobába, megfürdött és gondosan megborotválkozott. Borotválkozás közben még egy reménysugár villant fel az agyában, hogy talán nem is történt semmi. De miért akartak akkor sürgősen beszélni vele?

Annyira fáradt volt, hogy már gondolkozni sem tudott.

Visszatért szobájába és megállt az esküvőre kikészített disztyenruha előtt. — Hosszan és fájdalmasan nézte ezt az öltözetet, amelyet a legjobban szeretett.

Azután lassan öltözködni kezdett. Gondosan megigazította minden egyes darabot és mikor készen volt, megállt a földig érő magas tükör előtt.

— Készen van a vőlegény — mondta magában keserű mosollyal.

Majd az íróasztala mellé ült és levélpapírt vett elő. Két levélpapírt is elrontott és végül bosszusan összetépte mindkettőt is a papirkosárba hajította.

Vállalt vont.

— Minek is?

Tükröt tett maga elé és kihúzta íróasztala fiókját, elővette revolverét, azt a fegyvert, amellyel megrontóját megölte.

Gondosan célzott...

A visszatérő inas már holtan találta.

A stockholmi előkelő társaság sokáig töprengett a rejtélyen, miért lett öngyilkos esküvője reggelén Albert herceg, akit annyian irigyeltek szép és gazdag menyasszonyáért. A rejtélyt csak növelte, hogy az ismert táncosnőt, akinek a herceggel való kapcsolatait mindenki ismerte, az öngyilkos ságot követő napon tébolydába szállították, mert hirtelen megőrült.

A nagyhercegi palotából kellett elszállítani, mert mindenáron be akart jutni az izgalmtól beteg fekvő hercegnőhöz és amikor nem akarták bebocsátani, örvöngeni kezdett.

TIZENHATODIK FEJEZET

Sven csak visszaérkezése után értesült Albert herceg tragédiájáról. Nászútja közben nem olvasott újságot és talán félt is a Stockholmból érkező lapoktól, mert sejtette, hogy hosszasan foglalkoznak majd Clarisse esküvőjével, a nagy társadalmi eseménnyel.

Megtudta azt is, hogy Clarisset nagyon megviselték az izgalmak és néhány napi betegség után apjával együtt elutazott. Szívvel sajnálta Clarisset, ámbar nem tagadta, hogy némi megkönnyebbülést érez, amiért még sem lett a herceg felesége.

Julia és Sven között a viszony ahe-lyett, hogy javult volna, még inkább rosszabbodott. Julia ugyan, amikor férje szilárd elhatározását látta, kénytelen-keletlen beleegyezett, hogy Betty néni hozzájuk költözzék, de ebben sem volt sok köszönet, — mert amikor csak tehette érezte az öreg hölgygel türt helyzetét és Betty néni sokkal jobban szerette Svént, semhogy előtte panaszkodott volna. Csak Sven maradt a Sönderheim házában, mert unokaöccse kedélye napról-napra jobban aggasztotta.

Sven helyzetét még jobban megnehezítette, hogy viszonya az apósával is teljesen elhidegült.

(Folyt. köv.)

4. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 február 1.

Hauptmann a gangsterek foglya volt a Lindbergh-bébi elrablása idején?

Egy csikágói vendéglősné tanuvallomása, amely megmentheti Hauptmann életét

Prága, január 30.

Egy prágai lap szenzációs cikket közöl amely ha valóban bizonyul, akkor egészen biztosan megmenti a Lindbergh bébi meggyilkolásáért halálra ítélt Hauptmann Brunó életét. A cikk szerint Luony állomás egyik kis tisztviselője bizonyítani tudja, — hogy 1932 március 2-án, amikor a Lindbergh gyermeket elrabolták, Hauptmann Brunot fogva tartotta éppen az a gangsterbanda, amelyik a bébit elrabolta.

A tanu nyilatkozata szerint Párisban megismerkedett egy Just Hermína nevű asszonnyal, aki az egyik csikágói vendéglő tulajdonosának a felesége. Az asszony Európában utazgatott és miután visszatért Csikágóba, több levelet is írt neki. 1935 január 17-én Hermína Just megírta, hogy

A Lindbergh bébit az ő rokona, Jim Swanter nevű gangster rabolta el, aki nek a felesége a gyermekrablásnál szintén jelen volt.

A gyermek elrablása után a Lindbergh bébit Hermína Justék lakására vitték, ahol egy időközben meghalt Némek Joe nevű gangster is jelen volt. Ugyanaz nap Hauptmann Brunot és egy Tumira Alexander nevű embert Swanter bandája, Justék pincéjében tartotta fogva, kezeiket és lábaikat összekötötték, nyakukra hurkot vetettek, hogy valószínűleg ki ne szabadulhassanak.

Hermína Just tanácsot kért a hivatalnoktól, hogy mit tegyen, hogy a hatóságoknak az igazságot feltárja, azonban nagyon fél attól, hogy Swanter meggyilkolja.

A prágai lap közlése az egész világon óriási szenzációt keltett.

Megdöbbentő tragédia egy Satu-Mare melletti községben.

Le akarta lőni barátja fejéről a kucsmát a golyó a „célpont” szívébe furródott

Satumare, január 30.

Halálos végű tragédia játszódott le Homorod de Sus községben. Tatar Vasile, a falu egyik legmódosabb gazdájának fia, együtt mulatott a kocsmában Bolos Ioannal. Négy óra felé erősen italosan mentek el a kocsmából és a Tatar fiu meghívta barátját magához. Otthon tovább folytatták a borozgatást, majd Tatar Vasile kihozta a szobából édesapja vadászfegyverét, kimentek az udvarra.

Itt leszúrtak az udvar közepére egy karót. Tatar rátűzte a kucsmáját és tíz lépés távolságból lövöldözni kezdtek a kucsmára. Bolos kezdte a lövöldözést, ötször egymásután is célbavette a kucsmát, de egyszer sem találta el.

Amikor ezt Tatar látta, kivette a vadász fegyvert barátja kezéből.

— En most szereltem le a katonaságtól — mondta. Ide nézz, hogy keli célbalőni. Lefogadom veled tíz liter borba, hogy a fejedről is lelövöm a kucsmát.

Bolos, ki már erősen ittas volt és a fogadás láza is fűtötte, belement a dologba.

Megállt az udvar közepén és megigazította kucsmáját.

Tatar célzott és a következő pillanatban Bolos Ioan holtan rogyott össze. A golyó ugyanis célt tévesztett és a kucsmahelyett Bolos szívére fúrta keresztül!

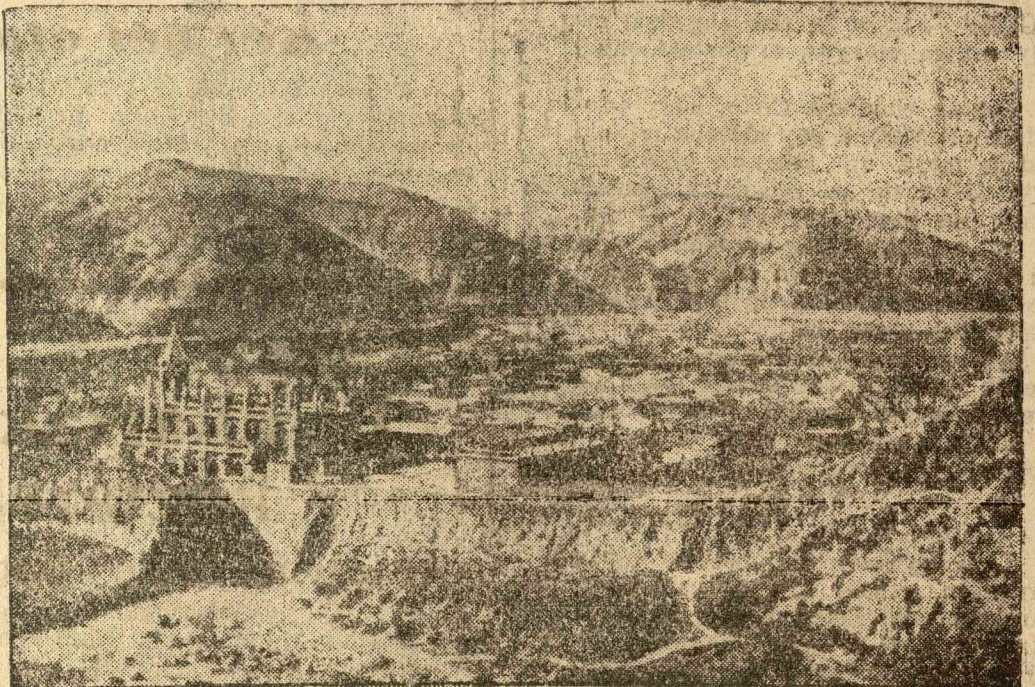
Tatar Vasile a csendőrség azonnal le tartóztatta és beszállította a satumarei ügyészség fogházába.

A tragédia áldozata iránt a községben nagy részvét nyilvánult meg.

Halálosvégű halászás

Dej, január 30.

Tragikus véget ért Pop Gheorghe gazdálkodó Taga községből. A gazdálkodó halat akart fogni, ezért kiment a Szamosra, ahol azonban a víz be volt fagyva. Egy léket vágott a jégben és leeresztette a horgot. Amint ott várakozott a halra, a vékony jég beszakadt a gazdálkodó sulya alatt, ő maga beleesett a vízbe, melybe befűt. — Holttestét csak nagysokára halászták ki.

Ujabb kommunista előnyomulás Kinában

Yenan vidékén a kínai kommunisták visszaszorították a kormánycsapatokat és hatalmukba kerítették a képzőn látható Yenan melletti franciskánus kolostort.

Még két nap a tombolához

Januári tombolánk két nap múlva döntéshoz ér. A tombolajegyek szombatig bezárólag adhatók illetve küldhetők be a kiadóhivatalba. Kérjük tehát olvasóinkat, hogy tombolajegyüket sürgősen szerezzék meg. Bizományosaink nagy része már be-

küldte a jegyszelvényeket. Ezek már részt vesznek a szombaton kezdődő döntésben. A később beérkező számok a napi döntések során kerülnek az urnába és részesülnek a tombola esélyeiben.

Tovább tartanak az egyiptomi zavargások

Száz sebesültje van a kairói barrikádharcoknak. Alimacher pasa ma megalakítja kormányát

Kairó, január 30.
Ismeretes, hogy Alimacher pasa, Fúad király kabinetfőnöke kapott legutóbb megbízatást az egyiptomi kormány megalakítására. Az erre vonatkozó tárgyalások tegnap befejeződtek és Alimacher ma terjeszti a király elé kormánylistáját, amely úgy van összeállítva, hogy az minden párt megelégedésére szolgál.

Egyiptomban egyébként tovább tart-

nak a zavargások. Kairóban a tereket, középületeket, iskolákat karhatalom irtja meg szállva. Tegnap egész nap uccai harcok folytak a főváros uccáin. A diákság barrikádokat emelt az utcakereszteződéseknél és azok mögül harcolt a rendőrséggel. A harcok során száz ember sebesült meg és a rendőrség csak a késő esti órákban tudta szétszórni a tüntető tömegeket. Újabb zavargások híre érkezik vidékről is.

Elutasította a törvényszék dr. Hadházy perújítási kérelmét

Oradea, január 30.
Csütörtök délelőtti hirdetett határozatot az oradeai törvényszék hármas tanácsa dr. Hadházy Kálmán salontai ügyvéd perújítási kérése felett. A törvényszék

szótöbbséggel elutasította a perújítási kérelmet.

Ha az elutasítás jogerőre emelkedik és dr. Hadházy előtt kihirdetik a Semmitőszék ítéletét, be kell vonulnia a fogházba, hogy teljesítse hátraevő büntetését.

Nyílt uccán

Arculütötte egy fiatalember a volt francia belügyminisztert

Negyedszer inzultálják Frot minisztert a két év előtti véres események miatt

Páris, január 30.
Frot volt francia belügyminisztert a tegnapi nap folyamán egy ismeretlen fiatalember súlyosan inzultálta. A fiatalember az uccán találkozott szembe a volt miniszterrel és többször arculütötte, majd gyilkosnak nevezte. Ezután a keletkezett tumultusban sikerült ejmenekülnie.

Valószínűleg tartják, hogy a fiatalember egyik jobboldali szervezet tagja. A jobboldal ugyanis Frot minisztert személyileg teszi felelőssé az 1934 február 6-án a Concorde téren lejátszódott véres eseményekért. A miniszter ellen ezuttal negyedizben követtek el inzultust.

A japán külügyminiszter visszautasítja Hitler sértő kijelentéseit

Szó sincs japán-német katonai egyezményről

Tokió, január 30.
Az egész világ sajtóját bejárta Hitlernek egy francia újságíró előtt tett ama nyilatkozata, hogy Európának jut a színes fajok irányításának szerepe. E nyilatkozatnak természetesen igen érdekes visszhangja támadt a japán sajtóban és politikai életben is.

Hirota japán külügyminiszter a Hitler-féle nyilatkozattal kapcsolatban a következőket mondotta:

— Csodálkozom Hitler szavain, amelyek szerint Európa hivatott arra, hogy uralkodjék a kevésbé civilizált színes fajok felett. Teljesen érthető, ha a japán sajtó erőteljesen tiltakozik minden ilyenirányú

beállítás ellen, még akkor is, ha a japán néptiszteletet érez a német nép vezére iránt.

— Természetes az is — folytatta Hirota nyilatkozatát — hogy a japán sajtó továbbra is meg fogja tartani ezt a hangját akkor, ha Hitler továbbra is ilyen sértő megállapításokat tesz.

— Különben ép ez az incidens bizonyítja, hogy mi igaz azokból a hírekből, amelyek a német-japán katonai megegyezés megkötéséről szólnak.

Japán diplomáciai körökben egyébként is rámutatnak arra, hogy a Németország részéről a német-japán megegyezésre irányuló javaslatokat a japán kormány igen hidegen fogadta.

Egy amerikai gyógyóvénny, mely az egész világot bámulatba ejtette

Körülbelül egy évvel ezelőtt az egész világsajtót bejárta az a hír, hogy Amerikában ismert, híres tudós professzorokból egy bizottságot állítottak össze, amelynek az volt a feladata, hogy az évezredek amerikai őserdők növényzetét tanulmányozza. Ez a bizottság, amelyben néhány természettudós is helyet foglalt, nagyszerű sikerrel végezte be feladatát és számtalan szenzációs felfedezést eszközölt. Különösen a gyógyászat terén jelent nagy fontosságot ez a felfedezés, amelyet ez a bizottság végzett, mert néhány olyan gyógyóvénnyek jutott hirtetkába, amely azelőtt ismeretlen volt a világ előtt. Különösen a bizottság két tagja, az amerikai tudós H. Mollis és Ivata Sivata Na cumara tanár egy növényt fedeztek fel, amely gyomorhajok gyógyítására, páratlan gyógyószernek bizonyult. Ennek a növénynek a kivonatából készült az új „Gastro D” gyógyszer, amelyet már az egész világon ismernek és amely aránylag rövid időn belül gyógyítja meg az egészen idült, 10—15 éves gyomor- és májbetegségeket. Romániában a „Gastro-D” gyógyszer képviselője Bucarestben, Császár Ernő gyógyszerárában van. Belföldi osztály Călea Victoriei 124, ahonnan 130 lej utánvét mellett vidékre is megrendelhető.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát

Zalau, január 30.

Czompa Imre 43 éves Zalan községbeli gazdálkodó gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Ezért elhatározta, hogy véget életének. Meglepte, amikor felesége nem tartózkodott odahaza, felment a padlásra és felakasztotta magát. Amikor felesége hazajött, gyanút fogott, felrohant a padlásra és ott találta férjét, megmeredve, levágta a kötélről, élesztgetni kezdte, de hiába, élet már nem volt benne.

Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Betörés egy falusi postán

Dej, január 30.

Az elmúlt éjjelek egyikén ismeretlen tettesek feltörték a Beclean-Somes község postahivatalát, ahol feltörték a vaskasszát. Innen elvitték az összes bélyegeket, levelezőlapokat és körülbelül 10.000 lej készpénzt. A csendőrség nyomoz a tettesek után.

Tur dai származású urilány tragikus öngyilkossága Aradon

Arad, január 30.

Tragikus öngyilkosság történt Aradon ahol Pálffy Elza 31 éves francia nyelvtanárnő nagymennyiségű luminállal mérgezte meg magát. Az öngyilkosság két nappal ezelőtt történt és mire felfedezték, a szerencsétlen nő már halott volt. A vizsgálat szerint a szerencsétlen nőt a túlfeszített munka következtében beálló idegösszeroppanása kergette a halálba.

Pálffy Elza igen előkelő családból származott, atyja Turda-megye egykori főorvosa volt. A család hosszú éveken át Turdálakott, később teljesen tönkrementek és a családfő, dr. Pálffy Gyula meghalt. Nővér, Pálffy Aranka, a budapesti Operaház jóképességű tagja, bátyja Pálffy László, a budapesti dohánybevélt. főtisztviselője.

A tragikus öngyilkosság Aradon és Turdán is — ahol igen jól ismerték a Pálffy családot — őszinte részvétet váltott ki.

Oradeán is végrehajják a fegyveres pártalakulatok fel- oszlátásáról szóló rendeletet

A belügyminiszter azon rendelkezése, amely a politikai pártok fegyveres és egyenruhás alakulatainak feloszlására vonatkozik, Oradeára is megérkezett. Dr. Popovici Valer rendőrkezes a belügyminiszteri rendelet tartalmát közölte Popa Aurel tanárral, a "Totul pentru Tara" párt oradeai elnökevel. Egyébként a rendőrkezes a következő nyilatkozatot tette:

— Miután nálunk ilyen fegyveres alaku-

latok nem voltak, a rendelet végrehajtása során semmiféle házkutatásra sem volt szükség.

Arra a kérdésre hogy a horogkeresztet szabad-e viselni, a rendőrkezes azt a választ adta, hogy mivel a horogkereszt a Goga-Cuza párt elismert választási jelvénye, a miniszteri rendelet alapján azt lehet viselni, azonban nem demonstratív módon.

Mindennap egy újabb valuta-per a tábla előtt A Dacia-bank felmentő ítéletét megsemmisítették

Tegnap délelőtt ismét deviza-per tárgyalta a tábla Dumitriu-tanácsa. A vádlottak ezúttal a "Dacia" bank és menetjegyiroda tulajdonosai, a Reményi fiúk voltak akiket tiltott valutaüzérkedés miatt fogott perbe az ügyészség, illetve a Banca Nationala. A törvényszék a nemrégiben megtartott tárgyaláson elévülés-címén felmentette Reményiék a vád alól. Felelősség folytán került az ügy a tábla elé, ahol a fő-

ügyész fenntartotta a vádat és a tábla rövid tanácskozás után megsemmisítette a törvényszék felmentő ítéletét és kimondta, hogy elévülés esete nem forog fenn. Egyben az iratokat visszaküldték a törvényszékhez, hogy érdemben újból tárgyalja le a per és hozzon ítéletet.

A tábla határozata nagy feltűnést keltett.

A városi üzemek és a munkások alkalmazása

Elkészült az új szabályrendelet

A városi interimbizottság ma délutáni ülésének napirendjén szerepel az egyeztetett városi üzemek szolgálati szabályrendelete. Az új szabályrendelet a munkások felvételeiről és elbocsátásáról, valamint a szolgálati viszonyról intézkedik és annak érdekesebb, főbb rendelkezései a következők:

A munkásokat két kategóriába osztják: állandó és szezonmunkások. Munkásnak csak azok vehetők fel, akik román állampolgárok, az állam nyelvét írásban és szóban ismerik, katonai szolgálatuknak eleget tettek, büntetve nem voltak és munkakönyvvel rendelkeznek. Szakmunkásoknál természetesen a megfelelő szakképzettséget és gyakorlatot is megkövetelik. A munkások bérét a költségvetés összeállításakor állapítják meg és a drágasági index alapján évközben csak akkor emelhető, ha az index a 10 százalékon felül van. A munkások a következő szabadságidőre tarthatnak igényt: 1—3 évi szolgálat után 7 nap, 3—5 év után 10 nap, 5—10 év után 14 nap, ezen felül minden év után egy-egy nap, a maximális szabadságidő azonban 30 nap. A szabadságidő alatt a fizetés az utolsó hónap alatt élvezett fizetés középátlánya. Az a munkás, aki a szabadságidő alatt másutt munkát vállal, fizetését köteles visszatéríteni.

A munkás felelős a hanyagsága miatt előidézett károkért és a rábizott szerszámokért. Fegyelmi büntetés címén az üzemigazgatóság a munkásokat pénzbüntetésre, illetve fizetéslevonásra ítélni, amely azonban nem lehet több a havi fizetés egy tizedénél. A munkások pénzeszközöket munkásjóléti célokra fordíthatják.

A munkaidő nap 8 óra, azaz heti 48 óra, szükség esetén azonban egyes kategóriáknál a munkaidő 42 órára szabható le. A túlórázást a következő arányban fizetik: az első 2 óra után 25 százalék, a következő 4 óra után 50 százalék, a következő 6 óra után 100 százalék többlet. Az órabéres

munkások hetenként, a többiek havonként kapják a fizetést.

Betegség, katonai manőverre való behívás esetén az órabéres munkások egy heti fizetést kapnak, a havidíjasok 14 napi fizetést. Az a munkást, aki 4 hétnél tovább beteg, elbocsátottnak tekintik és felgyógyulása után csak abban az esetben fagadják vissza, ha üresedés van. (Ezt a rendelkezést teljesen antiszociálisnak tartjuk. Szerk) Üzemi baleset következtében bekövetkezett betegség esetén a munkásnak 3 havi teljes fizetésre van joga. Ha a munkás üzemi baleset következtében meghal, özvegye és árvái a munkásbiztosító törvény alapján kártérítésre tarthatnak igényt.

A törvényes felmondási idő az, amit a munkatörvény előír. Felmondás nélkül a munkásokat csak a következő esetekben lehet elbocsátani: ha a munkaszerződés lejárt, ha mindkét fél beleegyezését adta, erkölctelen cselekedetek, sértés, rágalmazás, részegség, erőszak, vagy más fegyelmi véttség, igazolatlan távollét, a szolgálati titkok megsértése, vagy az üzem biztonságának veszélyeztetése esetén.

Az állami adót a munkások fizetik, a betegsegélyzői illeték felét az üzemek viselik.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Péntek délután 5 órakor: Erettségi. Olcsó helyárakkal.

Péntek este 9 órakor: Nászut Bécsbe. Méréselt helyárakkal.

Szombaton délután 3 órakor: Mimi. Operett. Olcsó helyárakkal.

Szombaton délután 6 órakor: Én és a kis öcsém. Olcsó helyárakkal.

Szombaton este 9 órakor premier: Ezüstmenyasszony. Ragyogó kiállítás, szenzációs té-

maju operett újdonság. A budapesti Royal színház nagysikerű operett slágere. Parádés szereposztásban. Teljesen új díszletekkel. Rendes helyárakkal. T. Pogány Janka vendégfőléptével.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Egy asszony hazudik. Matiné. 13 és 20 lejős helyárakkal.

Vasárnap délután 3 órakor: Három ember a hóban. Olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: Ezüstmenyasszony rendes helyárakkal. T. Pogány Janka vendégfőléptével.

Pénteki előadások: Pénteken délután 5 órakor Fodor László nagysikerű vígjáték újdonsága, az Erettségi lesz a színház műsorán olcsó helyárakkal, míg este 9 órakor a Nászut Bécsbe operettnek lesz első mérsékelt helyaru előadása. A premier szereposztásában.

Szombati előadások: Szombaton három előadást tart a színház. Délután 3 órakor a Mimi operett lesz műsoron olcsó helyárakkal, délután 6 órakor az Én és a kis öcsém operett olcsó helyárakkal, míg este 9 órakor az Ezüstmenyasszony operettnek lesz bemutató előadása rendes helyárakkal.

Ezüstmenyasszony, premier szombaton este. Szombaton este mutatja be a színház kiváló operett együttese a szezon egyik legkiválóbb és legragyogóbb szövegű operett újdonságát, az Ezüstmenyasszonyt, amely operett a budapesti Royal színházban sorozatos előadásokat ért meg. A darab főszerepét T. Pogány Janka, mint vendég fogja játszani.

Mozgósínházak műsora

Tivoli: este 9 órakor: Ordonáncz.

Apoló: Epizód.

Forum: 1. számú közellenség.

Heymann: "CLO-CLO".

APRÓHRIDETÉSEK

Kiszolgáló és kifutó leányt felvesz Eldorádó bodega, str. Ciorogariu 1. 4252

Mindenek főzőnőt jó bizonyítvánnyal 1-ére felveszek. Str. Aurel Vlaicu 34. 4251

Masszív hálószoza butor betéttel, klubfotelek, ruhaszekrény, szalonok, íróasztal, függönytartók eladók. Str. Miron Pompiliu 1 kapu alatt balra.

Varrógépet házi használatra megvételre keresek. Címet árajánlattal a kiadóhivatalba. 4249

Alkalmazottak bejelentési nyomtatvány kapható Pásztor papírüzletben, Piatz M. Viteazul 4.

Különbejárati szoba mellékhelyiséggel havi 100 lejért kiadó. Mizeria szálló alatt Dragomir Silvia 8., Küllösné. 4245

Téglagyár kiadó, esetleg eladó 10 nold I. osztályú földdel. Értekezni: Hitter Andor Tasnad (Salaj). 4254

Kifogástalan hatos vasrámas gőzsejpió garnitúrát felszerelésével megvételre keresek. Deák Sándor, Cehalut, jud. Salaj. 4253

Eladó komplett háló ebédlő és szalon. Str. Densusianu 19. Zekovits. 4240

Mindenek február elsejére keres Szeged Str. Cosbuc 15.

3 szobás fürdőszobás lakás — eseeleg butorozva. — azonnalra kiadó. Str. Densusianu 19. 4032

Munkáslányok felvételnek Erdős, Str. Cuza Voda 18. 4255

18—20 éves, románul tudó lífutófiút felvesz Vidor könyvkereskedés. 4257

Legújabb Magyar Szakácskönyv, megjelent, tartalmaz nagyon sok kiváló receptet. Ára 15 lei a Vészi hírlapirodában Marghitán a pénz és portóki költség beküldésére szállítunk. 4242

Megbízható könyv és lap írusokat Marghitai járásban azonnali betépesre, magas fizetéssel keresünk. Jelentkezni lehet a Vészi hírlapirodában Marghitán. 4243

PÁSZTOR-NYOMDA ORADEA

Telefon: 380.
